

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Svk/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2021200147
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Dzurdzík
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:2021200147.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Dzurdzíka, PhD. (sudca spravodajca) a členov senátu JUDr. Kataríny Benczovej a JUDr. Zuzany Šabovej, PhD. v právnej veci žalobcu: Združenie domových samospráv, o.z., so sídlom Rovniankova 1667/14, 851 02 Bratislava, IČO: 31 820 174, zast. Advokátskou kanceláriou Tkáč & Partners, s.r.o., so sídlom Hrnčiarska 29, 040 01 Košice, IČO: 53 929 691, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor opravných prostriedkov, so sídlom Vajanského 2, Trnava, za účasti: AMJ Development, s.r.o., so sídlom Trnavská 112a, Bratislava, IČO: 52 497 241, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. OU-TT-OOP3-2021/011086-002 zo dňa 07. apríla 2021, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/67/2021 zo dňa 26.10.2022, takto

rozhodol:

- I. Návrh na prerušenie kasačného konania sa zamietá.
- II. Kasačná sťažnosť sa zamietá.
- III. Žalovanému a ďalšiemu účastníkovi sa právo na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

odôvodnenie:

I. Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom spis. zn. 20S/67/2020 zo dňa 26.10.2022 Krajský súd v Trnave postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. OU-TT-OOP3-2021/011086-002 zo dňa 07. apríla 2021. Týmto rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Dunajská Streda, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-DS-OSZP-2020/018624-16 zo dňa 28.10.2020, ktorým bolo rozhodnuté, že navrhovaná činnosť „Obytný park Flower Garden“ uvedená v zámere predkladateľa AMJ Development s.r.o. sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

2. Krajský súd uviedol, že z obsahu jednotlivých námietok žalobcu nevyplývajú konkrétne negatívne vplyvy, ktoré by vznikli v procese navrhovanej činnosti a teda žalobca v konaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody, z ktorých by vyplývalo, že navrhovaná činnosť, ktorú chce uskutočniť navrhovateľ predloženého zámeru negatívne ovplyvní životné prostredie v danej lokalite. Podľa súdu sa žalobca sa stavia do pozície osoby, ktorá háji záujmy verejnosti na úseku ochrany životného prostredia, keď pri rozličných investičných zámeroch podáva námietky a žaloby, ktoré sú obsahovo totožné, nereagujúce na špecifiká jednotlivých investičných zámerov a špecifiká oblastí, v ktorých sa majú tieto realizovať. Ide o viacero žalôb aj na tunajšom súde (napr. vo veci sp. zn. 14S/30/2020, 14S/81/2020 a pod.), v ktorých poukazuje viac menej na rovnaké argumenty, že navrhovaná investičná činnosť obsiahnutá v predloženom zámere môže mať významný negatívny vplyv na životné prostredie v lokalite kde má byť zrealizovaná.

3. Takéto nekonkrétne argumenty, ktoré boli aj obsahom námietok pred správnymi orgánmi, majú za následok to, že táto činnosť môže byť posudzovaná aj na hranici toho, že zo strany žalobcu sa jedná o

účelové konanie, ktorého cieľom nie je poukazovať na negatívne vplyvy na životné prostredie, ale že sa jedná čisto o osobný zámer žalobcu, kde chýba akýkoľvek verejný záujem. V danom konaní neupiera právo žalobcu ako právo dotknutej osoby alebo dotknutej verejnosti vplyvať a svojimi námietkami regulovať nepriaznivé vplyvy navrhovanej investičnej činnosti na životné prostredie, avšak námietky ktoré sú vznášané zo strany žalobcu vzbudzujú pochybnosti, že ide o námietky, ktoré sú presadzované vo verejnom záujme.

4. V súvislosti s námietkou žalobcu, že prvostupňový orgán vo svojom prvostupňovom rozhodnutí nesprávne aplikoval § 29 ods. 3 a § 13 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, konštatoval, že žalobca sám zrozumiteľne nevysvetlil, v čom by tvrdená nesprávna aplikácia mala spočívať. Pokiaľ žalobca mal na mysli výlučne neprihliadnutie na jeho vlastné stanovisko k zámeru predložené správne orgánu, je táto námietka nedôvodnou vzhľadom na už vyššie uvedené zistenie súdu, podľa ktorého sa správny orgán s jednotlivými pripomienkami žalobcu v obsahu odôvodnenia rozhodnutia jasne a zrozumiteľne vysporiadal. Skutočnosť, že sa s nimi nestotožnil a neuviedol ich vo výroku rozhodnutia ako podmienky eliminujúce alebo zmierňujúce vplyv na životné prostredie (uviedol podmienky iné, ktoré z hľadiska posudzovanej činnosti považoval za dôležité) neznamena, že k nim neprihliadal a porušil tak svoju zákonnú povinnosť. Z obsahu spisového materiálu takéto porušenie zo strany prvostupňového správneho orgánu ani žalovaného nezistil, keďže je zjavné, že navrhovaný zámer bol zverejnený v súlade s požiadavkou zákona na webovom sídle Ministerstva životného prostredia SR i na webovej stránke a informačnej tabuli dotknutého mesta a pred vydaním rozhodnutia prvostupňový správny orgán listom zo dňa 25.09.2020 oznámil všetkým účastníkom konania, že sa môžu oboznámiť s podkladmi rozhodnutia v zmysle § 33 ods. 2 zákona o správnom konaní a majú možnosť pred vydaním rozhodnutia sa k týmto podkladom vyjadriť do 5 dní od doručenia upovedomenia, pričom do týchto dokladov môžu nahliadnuť priamo na Okresnom úrade Dunajská Streda, odbor starostlivosti o životné prostredie.

5. Zo strany správnych orgánov nedošlo ani k porušeniu Aarhuského dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia, keď prvostupňový správny orgán sprístupnil verejnosti informácie o životnom prostredí, ako aj oznámenie o navrhovanej činnosti a toto sprístupnenie bolo vykonané štandardným spôsobom - doklady boli zverejnené na webovej stránke prvostupňového správneho orgánu, resp. Ministerstva životného prostredia SR. Sprístupnenie informácií a konania verejnosti v danom prípade potvrdzuje samotná skutočnosť, že žalobca svoje stanovisko k zámeru podal, správny orgán so žalobcom ako s účastníkom konania konal a s obsahom jeho stanoviska sa vysporiadal v obsahu rozhodnutia.

6. Ako nedôvodnú vyhodnotil súd aj námietku žalobcu spočívajúcu v tvrdení, že mu nebolo umožnené zúčastniť sa konzultácie podľa § 63 zákona o posudzovaní vplyvov. Z ustanovenia § 63 nevyplýva povinnosť príslušného orgánu zabezpečiť konzultácie s povolujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou v každom konaní o posudzovaní navrhovaného zámeru. Ich vykonanie, či nevykonanie závisí od okolností konkrétneho prípadu, jeho zložitosti, charakteru navrhovanej činnosti a pod. V danom prípade, vzhľadom na charakter zmeny navrhovanej činnosti, ktorý sa odrazil aj v tej skutočnosti, že sa činnosť podľa rozhodnutia správneho orgánu nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z., podľa názoru správneho orgánu, s ktorým sa súd stotožnil, nebolo vykonanie konzultácií potrebné a na vydanie rozhodnutia boli postačujúce písomné stanoviská navrhovateľa a dotknutých subjektov. Nevykonanie konzultácií, ktoré by v rámci konania pred správnym orgánom mohli byť uskutočnené formou ústneho pojednávania (§ 21 správneho poriadku) pritom žalovaný v obsahu svojho rozhodnutia zrozumiteľne vysvetlil, keď konštatoval, že si ich nevyžadovala povaha veci a podklady zhromaždené v rámci vykonaného dokazovania, ku ktorým žalobca mal možnosť sa vyjadriť, boli dostatočnými pre rozhodnutie veci

7. Krajský súd považoval za nedôvodnú aj námietku žalobcu, že odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia resp. rozhodnutia žalovaného je nedostatočné a že neobsahuje správnu úvahu ktorou sa správne orgány riadili pri vydaní napadnutých rozhodnutí. Pokiaľ žalobca namietal nedostatok úvah správneho orgánu a nedostatok vysvetlenia spôsobu využitia správnej úvahy, jeho námietky zostali vo všeobecnej rovine a hoci citoval z právnych názorov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovených v jeho rozhodnutiach, sám neuviedol, aké úvahy, resp. správne úvahy vo vzťahu k akej skutočnosti, dôkazu či okolnosti prípadu podľa jeho názoru v rozhodnutí absentujú. Zjavne nedôvodne namietal (v bode 35 na strane 8 žaloby), že žalobou napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadnu relevantnú argumentáciu týkajúca sa nedoručenia kópie spisov žalobcovi, hoci takúto námietku neuviedol v obsahu svojho odvolania proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu a v obsahu spisového materiálu súd ani nezistil vznesenie požiadavky týkajúcej sa vyhotovenia kópie spisu tomuto účastníkovi konania.

8. Žalobca rovnako žalobca nekonkretizoval, ktorá konkrétna súčasť správnym orgánom zisteného skutkového stavu má byť v rozpore s akým dokladom (dokladmi) tvoriacim obsah administratívneho spisu, resp. prečo podľa neho nemá v tomto spise oporu, pričom rovnako nekonkrétnym bol aj návrh žalobcu na využitie možnosti obrátiť sa na Súdny dvor EÚ s neidentifikovanou prejudiciálnou otázkou. Súd sám takéto žalobcom tvrdené nedostatky preskúmaného rozhodnutia a postupu správnych orgánov vo veci, či dôvod pre navrhované polozenie prejudiciálnej otázky nezistil, preto žalobu podľa § 190 SSP ako nedôvodnú zamietol.

II. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanovisko žalovaného a ďalšieho účastníka

a) kasačná sťažnosť

9. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v procesnom postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

10. V rámci argumentácie k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu poukázal na svoju činnosť a ciele ako ekologickej organizácie, na svoje východiská a názory vo vzťahu k činnosti jeho organizácie a ochrane životného prostredia. Tiež sa vyjadril k činnosti bývalého ministra hospodárstva SR a činnosti bývalého ministra životného prostredia SR. V rámci všeobecných východísk sťažovateľ poukázal na práva garantované Aarhuským dohovorom, ako aj na právo na priaznivé životné prostredie v zmysle Ústavy Slovenskej republiky. Namietal, že krajský súd svojou rozhodovacou praxou porušuje jeho ústavné práva, a to tým, že sa jeho správnymi žalobami zaoberá povrchno a predpojat.

11. Sťažovateľ tiež poukázal na ustanovenie § 29 ods. 13 a § 20a zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (zákon o EIA), v zmysle ktorých je na príslušnom orgáne, aby vybral vhodné opatrenia vo vzťahu k ochrane životného prostredia, ktoré stanoví určito, zrozumiteľne, budú preskúmateľné a? vykonateľné a tento výber náležite odôvodnil. Prvostupňové rozhodnutie podľa sťažovateľa neobsahuje konkrétne podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie. Podľa sťažovateľa, pripomienky, ktoré využíva, napr. zelená strecha alebo dažďová záhrada, sú prvkami tzv. zelenej infraštruktúry, ktorú definuje zákon o ochrane prírody a krajiny (ďalej ako „ZoOPK“). V tejto súvislosti namietal, že uvedený prístup správneho orgánu vyústil do nesprávnej aplikácie § 3 ZoOPK. V danom prípade bolo úlohou práve prvostupňového správneho orgánu posúdiť a? zvážiť vhodnosť opatrení na minimalizáciu zásahov do životného prostredia, a nie sa snažiť nesprávnym pochopením a? aplikáciou práva preniesť túto povinnosť na určenie konkrétnych opatrení zo seba na sťažovateľa. Poukázal na rozhodnutie 7SŽik/3/2017.

12. Správne orgány podľa sťažovateľa svojvoľne a šikanózne aplikujú právo, keď nenariaďujú ústne konzultácie s odôvodnením, že podľa § 21 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán nariadi ústne pojednávanie, len ak to vyžaduje povaha veci alebo ak?to?ustanovuje osobitný zákon. Podľa sťažovateľa sú konzultácie podľa § 63 zákona EIA inštitútom, ktorý môže verejnosť využiť kedykoľvek počas procesu EIA. Tento inštitút tiež vyplýva z článku 6 ods. 4 Aarhuského dohovoru. Nenariadenie konzultácie je podľa sťažovateľa prejavom svojvoľe úradníka brániacim účinnému uplatňovaniu práv verejnosti v procese EIA. Ak sťažovateľ o konzultáciu požiada, má sa konzultácia vykonať, aby bol dosiahnutý účel a cieľ zákona EIA. Zmyslom konzultácie je podrobnejšie oboznámenie sa subjektov zúčastnených na procese EIA s informáciami týkajúcimi sa posudzovaného predmetu činnosti a jeho možných vplyvov na životné prostredie. Sťažovateľ poukázal na dobrý správny postup, ktorý predstavuje očakávanú normu správania sa úradníkov Európskej únie, pričom postup žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu nemožno v žiadnom prípade považovať za dobrý správny postup.

13. Sťažovateľ navrhol, aby sa kasačný súd obrátil na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnymi otázkami, či samotná podobnosť jednotlivých podaní a žalôb sťažovateľa sú zneužívaním práva, či výklad práva, ktorý aplikujú správne orgány vo vzťahu k podaniu odôvodneného stanoviska sú v súlade so smernicou č. 2011/92/EÚ o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (ďalej ako „smernica EIA“), či výklad práva, ktorý aplikujú správne orgány vo vzťahu ku konzultáciám sú v súlade so Smernicou EIA a či výklad práva, ktorý nepreferuje dosiahnutie zmiery v rámci konania o posudzovaní vplyvov je v súlade so Smernicou EIA.

b) stanovisko žalovaného a ďalšieho účastníka 1.

14. Žalovaný nesúhlasil s obsahom kasačnej sťažnosti s tým, že krajský súd podľa neho vydal zákonné rozhodnutie.

15. Ďalší účastník 1. vo svojom vyjadrení uviedol, že sťažnosť je nedôvodná. Žalobca len pokračuje vo svojich šikanózných praktikách, ktorých cieľom nie je ochrana životného prostredia, pričom uvedené potvrdil aj Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 6Svk/15/2021 z 23.02.2022. K záveru o zrejmej účelovosti postupu žalobcu dospel aj správny súd, keď poukázal na podanie žalobcu, v ktorom ďalšiemu účastníkovi konania odporúčal, že ak sa chce „vyhnúť prípadným komplikáciám“, nech si „proaktívne rezervuje konzultáciu so žalobcom a zabezpečí si tak jeho konštruktívnu súčinnosť“.

Drvivá časť obsahu kasačnej sťažnosti nemá podľa ďalšieho účastníka vecný charakter a neobsahuje žiadne konkrétne námietky voči rozsudku alebo postupu súdu, ktorý ho vydal. Obsahovo obdobné sťažnostné dôvody žalobcu vyhodnotil Najvyšší správny súd SR v inom konaní ako nedôvodné (sp. zn. 5Svk/8/2021). Návrh na začatie prejudiciálneho konania považuje za nedôvodný. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby kasačný súd sťažnosť zamietol ako nedôvodnú.

III. Konanie pred kasačným súdom

16. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktorému predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky www.nssud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP.

IV. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

17. Podľa § 23 ods. 1 Správneho poriadku účastníci konania a ich zástupcovia a zúčastnené osoby majú právo nazerať do spisov, robiť si z nich výpisy, odpisy a dostať kópie spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní alebo dostať informáciu zo spisov s výnimkou zápisníc o hlasovaní iným spôsobom.

18. Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

19. Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

20. Podľa § 47 ods. 1, 2, 3 Správneho poriadku, rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní (rozklade). Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v plnom rozsahu. Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia, než ustanovuje osobitný zákon. V odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

21. Podľa § 29 ods. 2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príslušný orgán na základe zámeru alebo oznámenia o zmene navrhovanej činnosti vykoná zisťovacie konanie o posudzovaní navrhovanej činnosti k zámeru alebo k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozhodne, či sa predmet zisťovacieho konania bude posudzovať podľa tohto zákona.

22. Podľa § 63 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (1) Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujuúcim orgánom alebo schvalujuúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. (2) Obsahom konzultácií medzi navrhovateľom, obstarávateľom a ostatnými subjektmi procesu posudzovania vrátane verejnosti môžu byť najmä a) doplňujúce informácie o strategickom dokumente a navrhovanej činnosti, b) informácie o možných vplyvoch strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia, c) vzájomné oboznámenie sa so stanoviskami, d) doplnenie alebo upresnenie navrhovaných opatrení, e) obsah a rozsah poprojektovej analýzy. (3) Príslušný orgán uvedie výsledky konzultácií v odôvodnení rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa § 7 a 29 a v záverečnom stanovisku podľa § 14 a 37.

23. Podľa § 64 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na konania podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem a) konania podľa druhej a štvrtej časti zákona, b) osobitosti konania podľa § 20 ods. 1 a 3, c) upustenia od variantného riešenia podľa § 22 ods. 6, d) určení obcí, v ktorých bude zámer k nahliadnutiu podľa § 23 ods. 2, e) určení rozsahu hodnotenia a harmonogramu podľa § 30, f) konfliktu záujmov podľa § 63a.

24. Podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Rezortný orgán, povolujuúci orgán, dotknutý orgán a dotknutá obec doručia písomné stanoviská 23) k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od jeho doručenia; ak sa nedoručí písomné stanovisko v uvedenej lehote, stanovisko sa považuje za súhlasné.

Verejnosť môže doručiť svoje písomné stanovisko k zámeru príslušnému orgánu do 21 dní od zverejnenia zámeru na webovom sídle ministerstva alebo od zverejnenia oznámenia podľa odseku 3; písomné stanovisko sa považuje za doručené, aj keď je doručené v stanovenej lehote prostredníctvom dotknutej obce.

V. Posúdenie námietok kasačnej sťažnosti

25. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Trnave po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť sťažovateľa nie je dôvodná. Je zároveň potrebné uviesť, že kasačná sťažnosť je inštitútom mimoriadneho opravného prostriedku. Z tohto dôvodu jej podanie je koncipované na konkrétnom tvrdení sťažovateľa o pochybení krajského súdu v konaní. Sťažovateľ namietal dôvody kasačnej sťažnosti v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP.

26. Kasačný súd uvádza, že sťažovateľ síce podal rozsiahlu kasačnú sťažnosť, ale jej obsah bol na mnohých miestach neurčitý a s prejednanou vecou zjavne nesúvisiaci. Kasačný súd sa nemohol zaoberať vágne formulovanými generálnymi výhradami sťažovateľa, že sa jeho námietkami nezaoberal správny súd. Kasačná sťažnosť musí byť naformulovaná dostatočne konkrétne, pretože kasačnému súdu nepatrí úloha namiesto sťažovateľa vyhľadávať možné porušenia zákona zo strany správneho súdu. Zároveň pri posudzovaní námietok sťažovateľa je nevyhnutné uviesť, že v kasačnej sťažnosti zjavne absentuje vymedzenie uplatneného dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP spôsobom, ako to vyžaduje § 440 ods. 2 SSP. Z kasačnej sťažnosti nemožno zistiť aké konkrétne právne posúdenie správneho súdu považuje sťažovateľ za nesprávne a zároveň, logicky, absentuje aj akákoľvek sťažovateľova argumentácia ohľadom toho, v čom má spočívať nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Ako je zrejmé aj z citovanej odbornej literatúry, dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP musí byť v kasačnej sťažnosti riadne vymedzený. Nestačí, keď sťažovateľ formálne uvedie, že uplatňuje tento dôvod (odkazom na príslušné zákonné ustanovenie), ale v kasačnej sťažnosti musí jasne vymedziť, ktorú relevantnú právnu otázku považuje zo strany správneho súdu za nesprávne vyriešenú a v čom konkrétne má nesprávnosť riešenia spočívať. Kasačná sťažnosť je tak v podstatnej časti neprípustná, nakoľko dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP nie je v kasačnej sťažnosti vymedzený predpísaným spôsobom.

27. Bolo by v rozpore so zásadou procesnej ekonomie, ak by mal súd reagovať na každé jednotlivé tvrdenie sťažovateľa, obzvlášť pokiaľ už podstatu sťažovateľových námietok vysporiadala predchádzajúca súdna a správna prieskumná inštanca a pokiaľ sťažovateľ nepredkladá argumentáciu tomuto názoru konkurujúcu. Súčasne kasačný súd pripomína, že v konaní o kasačnej sťažnosti vystupuje ako inštanca kasačná. Jeho úlohou teda nie je primárne preskúmať skutkové zistenia správnych orgánov a krajských súdov, ale podrobiť hodnoteniu ich právne posúdenie veci, a to v spojení s právnymi názormi krajského súdu. Kasačná sťažnosť sťažovateľa je do podstatnej miery formulovaná vo všeobecnej rovine, pričom značná časť kasačnej sťažnosti nesmerovala adresne voči napadnutému rozsudku alebo preskúmaným rozhodnutiam orgánov verejnej správy, ale venovala sa všeobecne vzneseným námietkam voči činnosti konkrétnych orgánov a ich vrcholných predstaviteľov (nie však správnych orgánov konajúcich v predmetnej veci), pričom súvis týchto námietok s predmetnou vecou nebol sťažovateľom kvalifikovane špecifikovaný.

28. Sťažovateľ opakovane a v rôznych veciach pred kasačným súdom poukazuje na práva garantované Aarhuským dohovorom, na ustanovenia § 29 ods. 13 a § 20a zákona o EIA. Rovnako namietá, že orgány verejnej správy svojvoľne a šikanózne aplikujú právo, keď nenariaďujú ústne konzultácie a namietá nezákonnosť rozhodnutia z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia. K predmetným námietkam sa už vyjadril kasačný súd napr. vo veci vedenej pod spis. zn. 3Svk/39/2022, kde konštatoval, že:

29. „Kasačný súd rovnako zobral do úvahy aj to, že vloženie podmienok eliminujúcich alebo zmiernujúcich vplyvy na životné prostredie do výrokovej časti rozhodnutia zo zisťovacieho konania sa naplnila požiadavka novely smernice EIA č. 2014/52/EÚ (dôvodová správa k zákonu EIA). Táto zmenila čl. 4 ods. 5 písm. a) Smernice EIA tak, že v rozhodnutí, ak sa v zisťovacom konaní rozhodne, že nie je potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie, uvádza hlavné dôvody nepožadovania takéhoto posúdenia s odkazom na príslušné kritériá uvedené v prílohe III a uvedie aj všetky vlastnosti projektu a/alebo plánované opatrenia, ktorými sa má zabrániť alebo predísť tomu, čo by inak mohli byť významné nepriaznivé účinky na životné prostredie, ak ich navrhovateľ navrhol. Slovenský právny poriadok teda nad rámec požiadaviek Smernice EIA stanovil povinnosť v každom rozhodnutí zo zisťovacieho konania určovať podmienky, ktoré eliminujú alebo zmiernujú vplyv stavby na životné prostredie (a to aj v prípade, ak ich navrhovateľ nenavrhol), hoci zo smernice takáto požiadavka nevyhnutne nevyplývala“. Kasačný súd uvádza, že prvostupňový orgán síce uvedené podmienky v rozhodnutí nešpecifikoval

zákonne konformným spôsobom, no na druhej strane žalovaný tzv. eliminačné podmienky doplnil v druhostupňovom rozhodnutí, čím boli nedostatky odstránené a uvedené vyhodnotil krajský súd správne. Výrok napadnutého rozhodnutia obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré sú uvedené v § 29 ods. 3 a § 29 ods. 13 zák. č. 24/2006 Z. z.

30. „Ak sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal, že v zisťovacom konaní neboli zverejnené vyjadrenia dotknutých orgánov, aj túto námietku kasačný súd vyhodnotil ako nedôvodnú. V zmysle príslušných ustanovení § 24 ods. 1 zákona EIA príslušný orgán má povinnosť zverejniť informácie o navrhovanej činnosti alebo jej zmene (napr. kde možno získať informácie o zmene navrhovanej činnosti, o prístupe verejnosti) a podľa § 29 zákona EIA zverejňuje napr. oznámenie o zmene navrhovanej činnosti, kde možno do zámeru nahliadnuť či kedy k nemu možno zasielať pripomienky. Žiadne ustanovenie zákona EIA nestanovuje povinnosť príslušného orgánu zverejňovať stanoviská dotknutých orgánov, z toho dôvodu kasačný súd vyhodnotil postup príslušného orgánu za zákonný a námietku sťažovateľa za nedôvodnú.“

31. „Ďalšou z kľúčových námietok sťažovateľa bolo nevykonanie konzultácií podľa § 63 zákona EIA, o ktoré žiadal v rámci zaslania pripomienok v zisťovacom konaní. Podľa § 63 ods. 1 zákona EIA príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povolujuším orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov. Vychádzajúc z vlastného znenia citovaného ustanovenia, zákon EIA inštituuje tzv. konzultáciu spája až so samotným posudzovaním vplyvov navrhovaných činností alebo ich zmien na životné prostredie. Uvedené korešponduje aj so Smernicou EIA, ktorá rovnako tento inštitút spája až s konaním o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. V zmysle čl. 2 písm. g) Smernice EIA sú konzultácie zaradené do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie a rovnako sú systematicky následne zaradené pod čl. 5 Smernice EIA, ktorý upravuje vykonanie posudzovania vplyvov na životné prostredie a nie zisťovacie konanie, ktoré je upravené v čl. 4 smernice. Rovnako samotný sťažovateľ v kasačnej sťažnosti okrem iného odkazuje na bod 29 úvodných ustanovení novely č. 2014/52/EÚ Smernice EIA, ktorá konzultácie v zisťovacom konaní len odporúča ako „dobrý správny postup“. Vzhľadom na to, že zákon EIA a ani Smernica EIA v zisťovacom konaní výslovne nepredpokladajú vykonanie konzultácií, ktoré sú až inštitútom posudzovania vplyvov na životné prostredie, v prípade, že príslušný orgán tieto v zisťovacom konaní nevykoná, nemožno uvedené považovať za nezákonný postup a námietku sťažovateľa v tomto smere preto kasačný súd rovnako vyhodnotil ako nedôvodnú. Uvedený záver však nevyklučuje, aby príslušné orgány vykonali konzultácie aj v rámci zisťovacieho konania, ak ich vykonanie môže byť prínosné pre dôkladné posúdenie veci. Ich nevykonanie však nemôže byť vyhodnotený ako nezákonný.“

32. „Na tomto mieste však kasačný súd musí dať sťažovateľovi za pravdu, že inštitút tzv. konzultácií podľa zákona EIA nemožno spájať len s vykonaním ústneho pojednávania v zmysle § 21 Správneho poriadku, ako sa o to snažil žalovaný a toto v podstate potvrdil aj správny súd. Inštitút konzultácií je pojem širší, ktorý zahŕňa aj napr. písomné podania alebo verejnú anketu (čl. 6 ods. 5 Smernice EIA) a je potrebné ho vnímať ako dialóg medzi developerom, príslušným orgánom a ostatnými účastníkmi, teda aj zainteresovanou verejnosťou. V rámci konania o posudzovaní vplyvov na životné prostredie ide o významný inštitút, ktorý môže zásadným spôsobom ovplyvniť celý proces posudzovania, pričom zákon EIA ako aj Smernica EIA jeho vykonanie predpokladajú. Uvedený záver kasačného súdu však nič nemení na tom, že v posudzovanom prípade, kde išlo o zisťovacie konanie, zákon s konzultáciami nepočíta a nemožno ich nevykonanie preto považovať za nezákonný postup príslušného orgánu, ktorý by mal za následok nezákonnosť posudzovaných rozhodnutí.“

33. „Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti tiež rozporoval postup správneho súdu, ktorý porušil povinnosť obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie s prejudiciálnou otázkou, ktorú mal sťažovateľ formulovať v správnej žalobe. Kasačný súd po preskúmaní správnej žaloby sťažovateľa žiaden takýto návrh neidentifikoval, preto uvedenú námietku sťažovateľa vyhodnotil ako netýkajúcu sa tu preskúmaného konania, a teda nedôvodnú. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky v kasačnom konaní kasačný súd uvádza, že návrh na začatie prejudiciálneho konania predstavuje dialóg medzi súdmi a jeho začiatok závisí výlučne od toho, ako vnútroštátny súd posúdi relevantnosť a potrebu takéhoto návrhu (rozsudky zo 16. decembra 2008, Cartesio, C210/06, Zb. s. I-9641, bod 91, a zo 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C137/08, Zb. s. I-10847, bod 29). V posudzovanej veci kasačný súd konštatuje, že sám nevzhladol potrebu predloženia prejudiciálnej otázky ani v kasačnom konaní. Zo strany sťažovateľa sa prvá nastolená otázka týkala inštitútu zneužitia práva, ktorý ale nebol jedným z dôvodov, na ktorých by bolo postavené rozhodnutie správneho alebo kasačného súdu, preto položenie tejto otázky nemohlo ovplyvniť rozhodnutie v prejednávanej veci. Druhá navrhovaná otázka bola nekonkrétna, sťažovateľ

nevysvetlil, ktoré konkrétne normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované v danej veci. Za týchto okolností kasačný súd dospel k záveru, že nie je povinný iniciovať konanie pred Súdny dvorom Európskej únie v režime článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.“

34. Kasačný súd uvádza, že písomné vyhotovenie rozhodnutia obsahuje vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Správny súd teda postupoval v intenciách ustanovenia § 139 ods. 2 SSP, ktoré zakladá povinnosť súdov svoje rozhodnutia riadne odôvodniť a napadnutý rozsudok spĺňa nevyhnutné limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. V zmysle ustálenej judikatúry, správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania alebo odpovedať na každú jeho námietku či argument, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia správneho súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

VI. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

35. Sumarizujúc vyššie uvedené skutočnosti dospel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť je s ohľadom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP nedôvodná, pretože námietky sťažovateľa uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil ako bezpredmetné, ktoré neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP, ako nedôvodnú, zamietol.

36. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky najvyšší správny súd konštatuje, že sám nevzhliadol potrebu predloženia prejudiciálnej otázky. Zároveň zo strany sťažovateľa navrhovaná prejudiciálna otázka nebola dostatočne konkrétna, keď sa týka jeho všeobecnej námietky, že aplikačná prax v Slovenskej republike nevychádza z eurokonformného výkladu. Sťažovateľ nevysvetlil, ktoré konkrétne normy európskeho práva majú byť objasnené a aplikované v danej veci, resp. ktoré ustanovenie smernice 2000/60/ES ukladá plošnú a tak široko definovanú povinnosť na vydanie osobitného rozhodnutia o primárnom posúdení vplyvu na vody. Uvedené nevyplýva ani zo sťažovateľovej argumentácie rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie č. C-461/13, ktorú v kasačnej sťažnosti uviedol (k tomu pozri aj bod 40 tohto rozsudku). Za týchto okolností kasačný súd dospel k záveru, že nie je daný dôvod na iniciovanie konania pred Súdny dvorom Európskej únie v režime článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

37. O trovách kasačného konania rozhodol Najvyšší správny súd Slovenskej republiky podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Sťažovateľ v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania prislúcha len v prípadoch, ak to možno spravodlivo požadovať a po splnení zákonom stanovených podmienok len výnimočne (§ 168 SSP), ktoré podľa obsahu súdnych spisov nenastali, preto súd žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal. Ďalšiemu účastníkovi konania trovy kasačného konania nevznikli, preto mu ich kasačný súd v zmysle § 169 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP nepriznal.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 147 ods. 2 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.